

Iz raznih držav

Kaj se je zgodilo važnega v Avstriji? Nemški državni kancler Hitler je po posvetovanju z avstrijskim komisarjem Bürkelom imenoval okrožne voditelje za bivše avstrijske ozemlje. Za okrožne voditelje (gaulajterje) so imenovani: na Tirolskem Franc Hofer, na Sedmograškem dr. Friedl Rainer, v zgornjedonavskem okrožju August Eigruber, v dolnjedonavskem okrožju dr. Hugo Jury, na Dunaju Odilo Globotschnigg, na Štajerskem dr. Siegfried Ueberreither in na Koroškem Hubert Klausner. — Bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg je še vedno v Avstriji. Nemci ga bodo pozvali na odgovor pred sodišče v Avstriji.

Mirne občinske volitve na Češkoslovaškem. Za češkoslovaškimi mesti so volile zadnjo nedeljo svoje občinske zastope podeželske občine, in sicer 2740 po številu. Na Češkem so bile volitve v 1660 občinah, na Moravskem in v nekdanji Šleziji v 740 in na Slovaškem v 54. Ker je bilo v več občinah postavljenih več skupnih list, so volitve, ki so v splošnem potekle mirno, odpadle. Po prvih podatkih so Nemci izmed 2740 občin, v katerih so bile volitve, dobili večino v 823 občinah. V čeških občinah je dobila večino vladna koalicija, predvsem češkoslovaška narodnosocialistična stranka in češkoslovaški agrarci. V slovaških občinah ima pretežno večino Hlinkova stranka.

Smrtno kazni je uvedla Romunija. Romunska vlada je sklenila 24. maja uvedbo smrtnih kazni za atentate na vladarja, tuje vladarje, odlične osebnosti, za umor iz koristolubja in za politične umore. Novi zakon stopi v veljavo eno leto po objavi.

Pogodba obvezne nevtralnosti peterih skandinavskih držav. V švedski prestolici v Stockholmu je bila 27. maja podpisana pogodba o obvezni nevtralnosti peterih skandinavskih držav: Švedske, Norveške, Danske, Irlandije in Finske. Petorica severnih držav mora ohraniti strogo nevtralnost v vsakem primeru vojne, razen, če bi bila katera od držav, podpisnic te pogodbe, napadena. Podpisu pogodbe je prisostvoval tudi poljski zunanji minister Beck.

Razpust parlamenta na Irskem. Na veliko presenečenje je bil razpuščen irski

parlament. Vlada je namreč ostala pri zadnjem glasovanju v manjšini, ker številni vladni poslanci niso bili na seji. Vlada hoče s tem korakom svojo večino povečati. Pri zadnjih volitvah je dobila vladna stranka de Valere 69 poslancev, vse druge stranke pa skupno ravno toliko poslanskih mest.

NE ZAMUDITE!

Prodaja blaga po zelo nizkih cenah.

Podružnica Stermecki
prej Urchova trgovina
Celje, Glavni trg 17.

Znatne spremembe v japonski vladi. O spremembi japonske vlade, kateri načeljuje knez Konoje, so že dalje časa pisali. Preosnova Konojeve vlade je bila izvedena dne 26. maja. Izpadli so štirje ministri in med temi tudi zunanji minister Hirota. Novi zunanji minister je postal Ugaki. Imenovana osebnost bi naj tvorila nekak most med parlamentarnimi in gospodarskimi krogi ter generalnim štabom. Novi finančni minister je Mikeda. Prejel je težavno nalogo, da pripravi finančnike za nove finančne in gospodarske ukrepe, katere je prejšnja vlada že pripravila, a jih ni upala izvesti. Za novega prosvetnega ministra je postavljen general Araki, ki je nacionalist in predstavnik skrajnih desničarjev. Novi vojni minister je general Itagati, ki je bil doslej poveljnik generalnega štaba armade v Kvantungu. Preosnovana japonska vlada je ojačena z močnimi osebnostmi in nosi značaj diktature. Novi vladi prerokujejo, da bo udeležila vse vojaške in gospodarske ukrepe, kateri so potrebni, da se zaključijo vojna na Kitajskem ugodno za Japonsko.

Novice iz španske državljanske vojne

Napadalni poskusi rdečih

Rdeči so dobili v zadnjem času ojačenja iz Rusije ter Francije. Radi te okrepitve so začeli takej tipati z raznimi napadi po Kataloniji, kjer jim gre predvsem za to, da bi zopet priborili katalonske električne naprave pri Trempu, od koder je bila rdeča

Barcelona oskrbovana z električnim tokom, a je že sedaj mesece zavita v temo in je brez cestnega prometa, ker imajo njeno električno centralo trčno v rokah nacionalisti. Pri napadih pri Belagueru in Trempu so zgubili rdeči po poročilih od 24. maja 3000 mož in 11 letal.

Japonsko-kitajska vojna

Po zasedbi Sučova

Zadnjič smo poročali, da so osvojili Japonci po ogromnih žrtvah najvažnejše železniško križišče ob lunghajski železnici, Sučov. Skoraj popolnoma uničeni Sučov so si izbrali zmagovalci kot svoje novo izhodišče in oporišče, iz katerega bodo poskušali nadaljnje vojne ter osvojitvene pohode na vse strani. Močni japonski oddelki so

prodrli že proti Langfengu, 150 km vzhodno od Sučova. Pred mestom se jim je postavilo po robu 160.000 Kitajcev, ki so se pa morali radi nevarnosti obkolitve umakniti. Japonci so zavzeli 24. maja ponovno Langfeng, katerega so že bili enkrat zgubili.

Štirinajsta japonska divizija, ki se je gibala na zapadnem koncu srednje-kitajske

fronte vzdolž lunghajske proge, je doživela 23. maja hud poraz in se je morala umakniti z vso naglico proti Sučovu.

Načrti maršala Čangkajšeka

Kitajski maršal Čangkajšek je doživel pri Sučovu uničujoč poraz, a kljub temu še ni obupal. Sklenil je, da bo z vso naglico preustrojil svojo še preostalo ter razkropljeno armado in bo skušal utrditi novo bojno črto krog Kajfenga. Na tej fronti bi naj zbral maršal en milijon vojakov, s katerimi bi rad prepodil Japonce iz Sučova. Če bi mu že ne uspelo, da bi iztrgal Japoncem tolikanj važni Sučov, pa hoče onemogočiti s preustrojeno vojsko izkoriščanje sučovske japonske zmage.

S tem, da se je postavil Čangkajšek Japoncem po robu pri Kajfengu, je za enkrat odstranjena nevarnost, da bi prodrli Japonci preko Rumene reke.

Če ne gre iz Sučova, bo šlo drugod

Kitajci so z vsemi močmi na delu, da bi onemogočili Japoncem izkoriščanje zmage pri Sučovu. Kar ni uspelo Japoncem koj po zavzetju Sučova, bi radi dosegli pri Kantonu, ki je najvažnejše južnokitajsko obmorsko in trgovsko mesto.

Večji oddelki japonske vojske so se skušali 23. maja izkrcati iz 13 prevoznih ladij v neposredni bližini Čungčana, več deset kilometrov daleč od Kantona. Razvili so se pa tako srditi boji med japonskimi napadalci in kitajskimi branilci, da je poskus izkrcanja Japoncem uspel le delno. Iz omenjenega manevra je razvidno, da bodo zastavili Japonci vse sile, da se približajo z napadi z morja in kopnega Kantonu.

Zmage Kitajcev

Zgoraj beležimo, da so zavzeli Japonci mesto Langfeng. Dne 26. maja je prišlo do hudega protinapada Kitajcev, ki so Langfeng zopet obkolili in je v nevarnosti zajetja 5000 Japoncev. Ta oddelek ima edino pot za umik proti Rumeni reki skozi hud ogenj kitajskih topov. Japonci so zgradili preko Rumene reke pontonski most, da bi lahko odpemili svoje čete na južni breg. Pontonski most so Kitajci razdejali s topništvom. Pomembnejše zmage nego pri Langfengu so izvojevali Kitajci v pokrajini Šansi. V srednjem in južnem Šansiju so zasedli Kitajci v par dneh kar deset mest. Japonci so se umaknili v neredu in so prepustili bogat vojni plen. Pred mestom Nengung so začeli Kitajci z zmagovito ofenzivo, kateri so podlegli Japonci, prepustivši zmagovalcem precej topov, tankov, tovornih avtomobilov ter streliva. V zmagoviti bitki so zajeli Kitajci 3400 Japoncev.

*

Položaj v Rusiji

List »Znamja Rossii«

piše: »Aresti in aresti... brez konca, brez števila, pri vseh slojih prebivalstva, vsak dan, na vseh krajih šestine naše zemlje. Zapori, ječe, koncentracijska taborišča — vse se napolnjuje s kmeti, delavci, dijaki, tehniki, inženjerji, uradniki in vojaki, z verniki in brezbožneži, s komunisti in nestrančarji, s starimi in mladimi obeh spolov.« Tak je položaj v Rusiji! Stalin strelja in zapira, zato ga pa tudi vsi sovražijo. Nek Rus se je izrazil, da ima Stalin le še Žezova, oba Kaganoviča, Litvinova in Mehli-

sa na svoji strani. Pripravljajo se že na končni obračun s komunizmom.

Položaj je res neznošen,

označujejo ga zapori in samomori. V Tuli so se meseca marca ustrelili vojni inženir Astahov, major generalnega štaba Vojtkević ter kapitana Odincov in Ponomarev. Zapustili so pisma na Stalina in Vorošilova, v katerih se izražajo, da so storili vsled neznošnih razmer v armadi. Njihov samomor je vzbudil veliko pozornost ne le v armadi, marveč tudi med ljudstvom.

Vsaj delavci

bi morali pod Stalinom biti zadovoljni, ker je njegova diktatura »diktatura proletariata«. Toda ravno ti so zelo nezadovoljni. V zvezi z obsodbo »21 tih« je neki Šverniki imel pred delavci govor v Sokolnickem gledališču v Moskvi v tem duhu, češ, da so tudi delavci sodelovali z obsojenci, ki so delali za kapitaliste in fašiste. Na te besede so začeli delavci glasno kričati: »Da, pri njih bomo siti, oblečeni, obuti in bomo ponoči mirno spali, ne pričakujemo prihoda čekistov!« In začeli so burno ploskati. Šverniki je bil ves zbežan, odšel je in se je skrtil.

Tudi kolhoznički

niso zadovoljni vkljub temu, da jim Stalin daje razne ugodnosti. Letos je bilo razglašeno, da bo oblast zahtevala za naprej od kolhozov le 30% pridelkov. A tega nihče ne verjame. Sovjetska oblast vzame, kolikor potrebuje. Stanje kmetov se je pa zelo zboljšalo s tem, ker zasebna last kolhoznikov po vsej Rusiji obsega že 9—12 milijonov hektarov zemlje. Vsak kolhoznički more zase rediti poljubno število perutnine in domačih zajcev, 20 panjev čebel in določeno število živine. Kar se tiče živine,

je Rusija razdeljena na štiri kategorije: 1. razvito poljedelstvo in nerazvita živinoreja; 2. enako razvito poljedelstvo in živinoreja; 3. kočarji in polkočarji z živinorejo pri neznatnem poljedelstvu; 4. kočarji s samo živinorejo. V prvi kategoriji sme imeti kolhoznički eno kravo, dve mladi govedi, eno svinjo z mladiči in, če vodstvo kolhoza dovoli, tudi dve svinji in 10 ovac ali koz. V drugi kategoriji se dovoljujejo 2—3 krave s teleti, 2—3 svinje in do 20

ovac. V tretji kategoriji ima kolhoznički 4 do 5 krav s teleti, 2—3 svinje, do 30 ovac, enega konja ali mesto njega kobilu ali dve kameli ali dva osla ali dve muli. V četrti kategoriji sme imeti kolhoznički kot svojo lastnino 8—10 krav s teleti, 100—150 ovac, do 10 konj in 5—8 kamel. To so znatne olajšave. Če bi se bilo to zgodilo že v začetku kolektivizacije, koliko žrtev, koliko solz in koliko bridkih ur bi se bilo prihranilo! Zemlja, katero posedujejo kolhoznički kot lastnino, je najboljše obdelana, zato pa je pri kolhozih marsikaj narobe. A. K.

drugimi predsednik vlade Imredy, diplomatski zbor in razne druge ugledne osebnosti.

Zvečer je bil velik sprejem v počastitev papeževga odposlanca. Udeležil se ga je regent Horthy, zunanji minister, pariški kardinal Verdier in razni drugi najvišji zastopniki cerkvene in svetne oblasti. V posebnem govoru je pozdravil papeževga državnega tajnika kardinala Pacellija zunanji minister Kanya. Pozdravne besede je naslovil na delegata sv. očeta še župan Budimpešte ter predsednik mažarske Katoliške akcije prof. Zichy. Kardinal Pacelli se je zahvalil v imenu sv. očeta za pozdrave in je podelil ob koncu vsem prisotnim apostolski blagoslov. Po končanem sprejemu so ljudske množice navdušeno pozdravljale papeževga zastopnika.

Drugi dan kongresa — dan otrok

Drugi dan kongresa je bil dan otrok. Iz vse Mažarske se je zbralo 150.000 otrok. Prisostvovali so v vzornem redu sv. maši, katero je daroval največji ljubitelj otrok pariški kardinal Verdier. Vsi otroci so pristopili k sv. obhajilu. Vsak otrok je imel v roki snopek žitnega klasja. Posamezni klas je bil znak za eno dobro delo, katerega je storil otrok za čim lepši in večji uspeh budimpeštanskega evharističnega kongresa. 300 duhovnikov je skozi dve uri delilo otrokom sv. obhajilo in je sprejemalo snopke zlatega klasja, katerega so slovesno zažgali na posebnem prostoru v spomin vseh dobrih del nedolžnih mažarskih otrok. Po sv. maši in nagovoru so odšli otroci v nepreglednem sprevodu proti mestnemu trgu, kamor jih je povabil mestni župan na zajtrk v mestni hiši. Ko se je pomikal sprevod otrok, so zvonili zvonovi, otroško procesijo pa so gledali ter se ji čudili z obeh strani v gostem špalirju tisoči in tisoči kmečkih fantov in deklet v pestrih narodnih nošah.

Nočna procesija na Donavi

Nad pol milijona ljudi iz vseh delov sveta se je 26. maja zvečer divilo vzdolž obeh bregov Donave procesiji z Najsvetejšim, katero je vodil papežev zastopnik kardinal Pacelli na krasno razsvetljeni in bogato opremljeni ladji, ki se je pomikala po Donavi od enega konca Budimpešte do drugega. Nočne procesije se je udeležilo 150 tisoč ljudi. Procesija je prevozila 10 km. Poleg ladje z Najsvetejšim so plule po Donavi še tudi druge ladje, ki so bile spremenjene v posamezna verska znamenja. Na čelu je vozil velik križ. Poleg nepreglednih ljudskih množic se je udeležilo nočne procesije 15 kardinalov in 300 škofov. Zastopani so bili predstavniki vlade ter vseh stanov. Vsa mažarska prestolnica in Donava sta kar bleščali v morju luči. Med zvonjenjem zvonov in donenjem fanfar je priplula ladja z Najsvetejšim do sredine Donave in se je tamkaj ustavila. Štiri močone rakete so švigile proti nebu, sirene raznih tovarn so zatulile, s trdnjave so zagrmeli topovi, kardinal Pacelli je dvignil Najsvetejšega in je blagoslovil pol milijona vernikov, ki so pobožno klečali ob obeh bregovih Donave.

Nočno sv. obhajilo moških

Za opisano nočno procesijo po Donavi ter za obhajilom otrok je bila 27. maja popolnoma procesija moških in skupno sv.

Po katoliškem svelu

Potek evharističnega kongresa v Budimpešti

V Budimpešti 25. maja

V zadnji številki smo opisali veličasten sprejem zastopnika sv. očeta kardinala Pacellija ob prihodu v Budimpešto. Kardinal se je nastanil v kraljevem dvorcu, kjer je bival in sprejemal vse dni, dokler se je mudil v mažarski prestolici.

Pravi evharistični kongres so uvedla razna zborovanja s predavanji za posamezne stanov. Dne 25. maja je bilo zborovanje katoliških izobražencev, katerega so se udeležili zastopniki izobraženstva iz vsega sveta. Navzočih je bilo sto škofov in nadškofov, trije kardinali in zelo mnogo katoliških časnikarjev. Zborovanju je predsedoval kardinal Schuster, milanski nadškof.

V imenu vlade je izrekel dobrodošlico mažarski minister Balint Honan. Pozdravnim besedam so sledili razni govori in predavanja. Občo pozornost je vzbudil s svojim govorom španski kardinal Izidor Comes, nadškof iz Toleda, ki je orisal strahote in junaško borbo, ki jo preživlja španski narod.

Burno so pozdravljali zborovalci kitajskega škofa monsignora Jua Pina. Ta je govoril v francoskem jeziku o Kitajski in o sedanjih razmerah na Kitajskem.

Kardinal Pacelli, zastopnik sv. očeta na 34. mednarodnem evharističnem kongresu v Budimpešti.

Dne 25. maja je priredil mažarski zunanji minister na čast papeževemu zastopniku kosilo, katerega so se udeležili med